

názov predmetu: **Najväčšie procesy v Československu**

PROGRAM PREDNÁŠOK A SEMINÁROV

1. Organizačné otázky (podmienky hodnotenia predmetu, rozdelenie tém prezentácií a seminárnych prác). Úvod do problematiky, vývoj súdnictva a trestného práva v 19. a 20. storočí (prehľad).
2. Uhorské trestné právo a procesy so slovenskými národovcami (J. M. Hurban, S. H. Vajanský, A. Hlinka).
3. Trestné právo na území ČSR medzi dvoma vojnami (proces s V. Tukom).
4. Trestné právo v Slovenskej republike 1939-1945 (proces s V. Šrobárom).
5. Retribúcia - medzinárodný kontext, česká retribučná legislatíva (proces s protektorátnou vládou).
6. Retribúcia - slovenská retribučná legislatíva (proces s J. Tisom, A. Machom a F. Ďurčanským, proces s V. Tukom, proces s členmi štátnej rady, proces s D. Wislicenym)
7. Trestné právo v ČSR a ČSSR 1945-1961, sovietaizácia trestného práva, politické procesy a monsterprocesy.
8. Politické procesy po roku 1948 (Proces s vedúcimi predstaviteľmi Demokratickej strany, proces s Miladou Horákovou a spol., proces s A. Púčíkom, A. Tunegom a E. Tesárom).
9. Proticirkevné monsterprocesy (Proces s biskupmi Buzalkom, Gojdičom a Vojtaššákom, Proces s predstavenými reholí – Machálka a spol.), monsterprocesy s bývalými partizánskymi veliteľmi (proces s V. Žingorom, proces s J. Trojanom).
10. Monsterprocesy s vysokými funkcionármi komunistickej strany - tzv. hľadanie vnútorného nepriateľa (proces s R. Slánským, proces s G. Husákom – tzv. buržoáznymi nacionalistami).
11. Trestné právo v ČSSR 1961-1989, politické procesy počas tzv. Normalizácie (proces s Bratislavskou päťkou, proces s Ivanom Polanským, proces s Jazzovou sekciou, proces s členmi skupiny The Plastic People of the Universe).
12. Veľké kriminálne prípady po roku 1945 (I. Čubírková, O. Hepnarová, Š. Svitek).
13. Prípady zavraždenej L. Cervanovej.

ODPORÚČANÁ LITERATÚRA

- BLAŽEK, L. : Rekodifikace trestního práva hmotného. In: BLÁHOVÁ, I. - BLAŽEK, L. - KUKLÍK, J. - ŠOUŠA, J. a kol.: Právnícká dvouletka: rekodifikace právního řádu, justice a správy v 50. letech 20. století. Praha 2014, s. 195 – 220.
- BOBEK, M. - MOLEK, P. - ŠIMÍČEK, V.: Komunistické právo v Československu: kapitoly z dějin bezpráví. Brno 2009.
- CUHRA, J.: Trestní represe odpůrců režimu v letech 1969-1972. Praha 1997.
- ČARNOGURSKÝ, J.: Váznilí ich za vieru. Bratislava 1990.
- ČIČ, M.: Československé trestné právo ako súčasť trestnej politiky. Bratislava 1976.
- GÁBRIŠ, T. : Trestnoprávne aspekty zápasu Slovákov za národné práva v Uhorsku. In: KNOLL, V. - VALEŠ, V (eds.): Naděje právní vědy. Plzeň 2013. s. 26-40.
- GEBAUER, F. - KAPLAN, K. - KOUDELKA, F. – VYHNÁLEK, R. (zost.): Soudní perzekuce politické povahy v Československu 1948-1989. Statistický přehled. Praha 1993.
- HLAVOVÁ, V.: Kulak – triedny nepriateľ. Dedinský boháč v kontexte kolektivizácie na Slovensku (1949 –1960). Bratislava 2010.
- ILLÝOVÁ, Z. – MALATINSKÝ, M.: Dva procesy s Vojtechom Tukom. Praha 2017.
- JAŠEK, P.: Posledný politický proces komunistického režimu na Slovensku. Perzekúcie členov bratislavskej päťky na jeseň 1989. Pamäť národa, roč. 10, č. 3, s. 33-59.
- JAŠEK, P.: Proces proti Ivanovi Polanskému (1987-1988). Pamäť národa, roč. 11, č. 4, s. 24-44.
- JANEČKOVÁ, E.: Proces s protektorátní vládou. Praha 2012
- KAPLAN, K.: Dva retribuční procesy. Komentované dokumenty (1946-1947). Praha 1992
- KAPLAN, K.: Největší politický proces. "M. Horáková a spol.". Praha 1995.
- KAPLAN, K.: Politické procesy 50. let v Československu. In: Politické procesy v Československu po roce 1945 a "Případ Slánský". Sborník příspěvků ze stejnojmenné konference, pořádané ve dnech 14.-16. dubna 2003 v Praze. Brno 2005, s. 107-114.
- KAPLAN, K.: Zpráva o zavraždění generálního tajemníka. Praha 1992.
- KINČOK, B.: Případ „protištátnej skupiny“ Ladislav Hölc a spol. Pamäť národa, roč. 12, č. 3, s. 3-19.
- KINČOK, B.: Politické procesy na Slovensku v rokoch 1948 – 1954. Bratislava 2019.
- KUDRNA L. - STÁREK F.: "Kapela." Pozadí akce, která stvořila Chartu 77. Praha 2017.
- KUKLÍK, J. a kol.: Vývoj československého práva 1945-1989. Praha LETZ, R. (zost.): Boli traja. Bratislava 2001.

LETZ, R.: 231. Pamäť národa, roč.2, č. 2, s. 42-49.

LETZ, R. (zost.): Dokumenty k procesu s katolíckymi biskupmi Jánom Vojtaššákom, Michalom Buzalkom a Pavlom Gojdičom. Bratislava 2007. (dostupné online: https://www.upn.gov.sk/publikacie_web/dokumenty-k-procesu-s-biskupmi.pdf)

LETZ, R. – MATULA, P. (zost.): Dokumenty k procesu s Viliamom Žingorom a spol. Bratislava 2009. (dostupné online: https://www.upn.gov.sk/publikacie_web/dokumenty-k-procesu-s-biskupmi.pdf)

LETZ, R.: Odkaz živým. Prípady Albert Púčík a spol. Bratislava 2008.

LIŠKA, O. a kol.: Tresty smrti vykonané v Československu v letech 1918-1989. 2., opr. a rozš. vyd. Praha 2006.

MALATINSKÝ, M.: Pred súdom národa? Retribúcia na Slovensku a Národný súd v Bratislave 1945-1947. Bratislava 2019.

MANDZÁK, D.A. (zost.): Dokumenty k procesu s Augustínom A. Machalkom a spol. Bratislava 2009. (dostupné online: https://www.upn.gov.sk/publikacie_web/publikacia-dokumenty-k-procesu-s-A_A_Machalkom-a-spol.pdf)

MANDZÁK, D.A.: „Agent a špión Vatikánu“. Redemptorista Ján Ivan Mastiliak – slovenský účastník monsterprocesu proti A. A. Machalkovi a spol. Bratislava 2008.

NEDVĚDICKÝ, K.: Role práva v procese likvidácie selského stavu. In: ROKOSKÝ, J. – SVOBODA, L. (zost.): Kolektivizace v Československu. Praha 2013, s. 9-20.

PAŽOUT, J. a kol. (zost.): Výbor na obranu nespravodlivě stíhaných 1978-1989. Edice dokumentů. Praha 2014.

PEŠEK, J. – LETZ, R.: Štruktúry moci na Slovensku 1948:1989. Prešov 2004.

PODOLEC, O.: In absentio... Procesy s predstaviteľmi politickej emigrácie v období Slovenskej republiky (1939 – 1945). In: FERENČUHOVÁ, B. et al.: Slovensko a svet v 20. storočí. Kapitoly k 70. narodeninám PhDr. Valeriána Bystrického, DrSc. Bratislava 2006, s. 147 – 162.

PODOLEC, O.: Retribučné procesy s členmi štátnej rady. Pamäť národa, roč. 11, s. 3-23.

PODOLEC, O.: Perzekúcie a právny poriadok na Slovensku v rokoch 1938 - 1945. In: Slovenská republika 1939-1945 očami mladých historikov. Zv. 7. Perzekúcie na Slovensku v rokoch 1938-1945. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie Bratislava 21. - 23. apríl 2008. Bratislava 2009, s. 23-30.

PODOLEC, O.: Vývoj trestnoprávnej legislatívy ako nástroja komunistického režimu. Pamäť národa, roč. 13, č. 1, s. 3-16.

PODOLEC, O.: Tzv. politické trestné činy ako prostriedok perzekúcií počas komunistického režimu - vývoj právnej úpravy a aplikačná prax. Pamäť národa . - roč. 13, č. 2, s. 16-31.

Pred súdom národa. Bratislava 1947.

Proces s vedením protistátného spikleneckého centra v čele s Rudolfom Slánským. Praha 1953. (dostupné online: <http://kramerius5.nkp.cz/view/uuid:ba82e440-fb72-11e2-9923-005056827e52?page=uuid:78791e90-2a0a-11e3-bd38-5ef3fc9ae867>)

Proces s vedením záškodníckého spiknutí proti republike, Horáková a společníci. Praha 1950. (dostupné online: <http://kramerius5.nkp.cz/view/uuid:a0400210-3287-11e3-a5bb-005056827e52?page=uuid:83a3a3a0-110f-11e6-80e0-005056822549>)

RAŠLA, A. – ŽABKAY, E.: Proces s dr. J. Tisom. Spomienky obžalobcu Antona Rašlu. Spomienky obhajcu Ernesta Žabkayho. Bratislava 1990.

RYCHLÍK, J.: Perzekúcia odporcov režimu na Slovensku 1938-1945. (K problematike charakteru ľudáckeho režimu). In: Slovenská republika 1939-1945 očami mladých historikov. Zv. 4. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie Banská Bystrica 14. - 15. 4. 2005. Banská Bystrica 2005, s. 119-134.

SRP, K.: Výjimečné stavy. Povolání Jazzová sekce. Praha 1994.

SYRNÝ, M.: Politicky motivované trestné činy na Slovensku v rokoch 1939-1944. Pokus o kvantifikáciu a štruktúrnu analýzu. In SOKOLOVIČ, Peter (ed.). Od Salzburgu do vypuknutia Povstania. Slovenská republika 1939-1945 očami mladých historikov VIII. Bratislava 2009, s. 48- 62.

SYRNÝ, M.: K problematike represíí voči slovenským komunistom v rokoch 1939 - 1943. In: Slovenská republika 1939-1945 očami mladých historikov. Zv. 7. Perzekúcie na Slovensku v rokoch 1938-1945. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie Bratislava 21. - 23. apríl 2008. Bratislava 2008 s. 55-79.

ULČ, O.: Komunistická justice a třídní boj. Brno 2016.

VIESKA, J.: Ochrana lidově demokratické republiky. Praha 1951.

VOREL, J. - ŠIMÁNKOVÁ, A. a kol.: Československá justice v letech 1948-1953 v dokumentech. Díl 1. Praha 2003.

VOREL, J. - ŠIMÁNKOVÁ, A. - BABKA, L. a kol.: Československá justice v letech 1948-1953 v dokumentech. Díl. 2. Praha 2004.

VOREL, J. - ŠIMÁNKOVÁ, A. - BABKA, L. a kol.: Československá justice v letech 1948-1953 v dokumentech.. Díl 3. Praha 2004.